

TELECOMMUNICATIERECHT

AAK20198935

N.A.N.M. van Eijk

Wet- en regelgeving

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft eindelijk de ‘Nota mobiele communicatie 2019’ gepresenteerd (*Kamerstukken II* 2018/19, 24095, 478). Met deze nota wordt beoogd om beleidszekerheid te bieden voor de komende vijf tot tien jaar. Het totstandkomingsproces van de nota nam meer dan twee jaar in beslag, maar dat is ook weer geen verrassing gezien de vele gevoeligheden (zie o.a. de twee voorafgaande *KwartaalSignalen*). Het accent ligt op de invoering van de nieuwe generatie mobiele communicatie 5G, maar ook wordt aandacht besteed aan de implicaties van de recente fusie tussen T-Mobile en Tele2 (*KwartaalSignaal* 150). De staatssecretaris onderschrijft de marktanalyses die aangeven dat er momenteel sprake is van effectieve concurrentie. Daarom wordt er niet naar gestreefd om een vierde aanbieder in de markt te zetten. Wel wordt de situatie in de gaten gehouden. De vele voor 5G beschikbare frequenties zullen worden verdeeld via een veiling, waarbij een maximum zal worden gesteld aan het aantal frequenties dat in één hand kan komen, een zogenaamde ‘spectrumcap’. Hiermee wordt een advies van de ACM gevolgd (www.acm.nl/nl/publicaties/acm-advies-over-mogelijke-maatregelen-frequentieveiling). Ook zullen dekkingseisen worden gesteld, zodat een goed bereik verzekerd is. Overigens moet nog steeds een oplossing worden gevonden voor de frequenties in het 3.5Ghz-bereik. Ontvangststations van de veiligheidsdiensten opereren in dit bereik (*KwartaalSignaal* 150). De veiling zal, anders dan oorspronkelijk beoogd, niet meer worden gehouden in 2019, maar in 2020.

De Tweede Kamer sprak op 4 juli over de uitrol van 5G, in het bijzonder waar het gaat om de veiligheidsrisico’s zoals het gebruik van Chinese technologie. Dit resulteerde in het aannemen van diverse moties (*Kamerstukken II* 2018/19, 24095, 480-483, 485, 487-489). Zo wordt het kabinet gevraagd om te bewerkstelligen dat alleen apparatuur van betrouwbare partijen wordt ingezet. Duitsland heeft dergelijke voorwaarden gesteld. Nationale veiligheid moet leidend zijn en niet de veiligheidsopbrengst, zo bepleit een andere motie. De Kamer wil ook meer weten over hoe met veiligheidsrisico’s en samenwerkingsverbanden in deze context wordt omgegaan. Andere moties gaan over 5G en kritische infrastructuur en het stellen van eisen aan aandeelhouderschap. Een en ander sluit goed aan bij Europese besluitvorming over risico-analyses rond 5G (STATEMENT/19/4266 d.d. 19 juli 2019).

Via een internetconsultatie is input gevraagd over een concept-wetsvoorstel dat het nieuwe ‘Europees wetboek voor elektronische communicatie’ (‘EWEC’ of ‘Telecomcode’) implementeert (<https://www.internetconsultatie.nl/telecomcode>). Het concept bevestigt dat de Telecomcode

een evolutionair proces is: het aantal aanpassingen van de Telecommunicatiewet is relatief beperkt. Dit betekent niet dat ze zonder impact zijn. In beginsel worden de Europese regels zonder substantiële toevoegingen dovertaald naar de Telecommunicatiewet. Zo worden – mede in verband met de uitrol van 5G – nadere regels gesteld over het delen van faciliteiten/opstelpunten. Dit leidt tot een nieuw hoofdstuk 5c (‘medegebruik van voorzieningen ten behoeve van draadloze toegangspunten met klein bereik’) en mogelijkheden tot het opleggen van maatregelen in dit verband (art. 6.3a/ 6.4). Ook de Europese regels die moeten leiden tot de snellere uitrol van hoge snelheidsnetwerken worden ingevoegd. Alle wijzigingen komen overigens de structuur van de wet niet ten goede. Het aantal ‘sub-sub artikelen’ groeit en leidt tot nummeringen als 6a.4f en 6a.6a.

Jurisprudentie

In twee zaken heeft de rechtbank Rotterdam zich uitgelaten over zogenaamde netwerkrepeaters. Met deze apparaten kan extra dekking van een mobiel netwerk gerealiseerd worden. Ze worden door diverse private partijen aangeboden. Probleem is dat deze apparaten tot storing op de mobiele netwerken kunnen leiden. Bovendien is een vergunning vereist. De rechter laat een opgelegde boete aan een gebruiker van een netwerkrepeater derhalve ook in stand (ECLI:NL:RBROT:2019:5341). In de andere zaak gaat het om een partij die netwerkrepeaters verkoopt (mogelijk degene die dit apparaat verkocht aan de gebruiker in de voorgaande zaak?). Deze verkoop is op zich niet illegaal, maar de Telecommunicatiewet kent een algemene bevoegdheid tot het vorderen van informatie (art. 18.7 Tw). De overheid had bij een aanbieder opgevraagd wie allemaal een netwerkrepeater hadden gekocht. Omdat de aanbieder in gebreke bleef, werd aan hem een boete opgelegd. Die wordt door de rechter terecht bevonden (ECLI:NL:RBROT:2019:5422).

De ACM kan aan marktpartijen met aanmerkelijke marktmacht – in dit geval KPN – opleggen dat zij een zogenaamd referentie-aanbod moeten doen. Dit stelt concurrenten in staat om duidelijkheid te krijgen over de diensten die zij kunnen afnemen. De ACM had een boete opgelegd omdat KPN had nagelaten een dergelijk aanbod te doen in het geval van SDF-backhaul (een technologie om sneller internet en betere diensten te kunnen leveren) en legde een boete van 2 miljoen op. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) is van mening dat KPN in materiële zin aan de verplichting had voldaan en er dus geen boete is verschuldigd (ECLI:NL:CBB:2019:194). KPN had in het kader van een pilot een aanbod gedaan, maar dat aanbod is ook voor daarna intact gebleven.

In een andere zaak besliste het CBb deels in het voordeel van de ACM. Het betrof hier de vaststelling van tarieven voor nieuwe diensten op het glasvezelnetwerk van KPN (ECLI:NL:CBB:2019:202). T-Mobile slaagde er grotendeels niet in om de door ACM beoordeelde tariefstructuur en de beoordeling daarvan onderuit te halen.

Literatuur

- M. Geus, 'Het Europese wetboek voor elektronische communicatie', *Mediaforum* 2019, afl. 3, p. 78-88;
- A.R. Lodder, 'Niet waarschuwen bij overschrijden databundel: ondernemingsvrijheid vs consumentenbescherming', *Tijdschrift voor Internetrecht* 2019, afl. 3/4, p. 121-126;
- L.J. van Eymeren, 'De ePrivacy Verordening: "GDPR, the sequel?"', *Computerrecht* 2019, afl. 3, p. 169-170;
- J. van Haaster, *On Cyber, The Utility of Military Cyber Operations During Armed Conflict*, (diss. Amsterdam UvA), 2019 (<https://pure.uva.nl/ws/files/37093787/Thesis.pdf>).